

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการจัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผา

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายกเทศมนตรีนครราชสีมา
และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครราชสีมา ด่วนที่สุด ที่ นม. ๐๐๒๓.๖/ว๖๒๔ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมา สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด จำนวน ๑ ฉบับ
ที่ มท ๐๘๒๑.๓/ว ๖๖๙ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ตามที่จังหวัดนครราชสีมาได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๘ นายกรัฐมนตรีเสนอว่า ตามที่
คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกัน เพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ (PM_{2.5}) ในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศให้เหมาะสมและครบถ้วน และให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ตามหน้าที่และอำนาจให้เกิดผลเป็นรูปธรรม
โดยเร็ว จึงแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง นั้น

จังหวัดนครราชสีมาได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมให้
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผาให้กับประชาชน จึงได้จัดทำแนวทางการ
จัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้ เพื่อลดการเผา ทั้งในระดับครัวเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัด
ในการนี้ จึงขอให้พิจารณาดำเนินการตามแนวทางฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑ ระดับครัวเรือน

๑.๑ กำจัดขยะหมุนเวียนโดยรวบรวมเศษใบไม้บริเวณโคนต้นไม้ สูงประมาณ ๓ -๕ นิ้ว ฉีดยา
ให้เปียกพอประมาณ เพื่อสร้างปุ๋ยให้กับต้นไม้

๑.๒ ลดปริมาณขยะชีวภาพด้วยการทำปุ๋ยหมักจากใบไม้แบบไม่พลิกกอง โดยจัดทำเสวียน
หรือคอกสำหรับใส่ใบไม้แห้ง และอาจเติมจุลินทรีย์ธรรมชาติเพื่อช่วยย่อยสลายให้เกิดเป็นปุ๋ยหมักต่อไป

๑.๓ ต่อยอดนวัตกรรมจัดการขยะเพื่อลดการเผา โดยนำใบไม้มาใช้ผลิตเป็นเชื้อเพลิง
อัดแท่ง เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนในชุมชน

๑.๔ คัดแยกขยะมูลฝอย โดยแยกเศษกิ่งไม้ใบไม้จากเศษอาหาร หรือขยะเปียกอื่น ๆ บรรจุ
ใส่ถุง เพื่อให้รถบรรทุกขยะรวบรวม เก็บขน และนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีหรือทำปุ๋ยหมักชีวภาพต่อไป

๒ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ สนับสนุนให้มีสถานที่กลางสำหรับนำเศษกิ่งไม้ใบไม้ไปกำจัดอย่างถูกต้องหรือจัดให้มีบริการรถจัดเก็บขยะประเภทใบไม้ กิ่งไม้แห้ง หรือเศษวัชพืช เพื่อนำไปจัดการต่อ เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์หรือการแปรรูปเป็นวัสดุอื่น

๒.๒ สนับสนุนเทคโนโลยีในภาคการเกษตรทดแทนการเผา เช่น ใช้เครื่องย่อยกิ่งไม้ใบไม้ซึ่งช่วยลดมลพิษจากการเผาเศษวัสดุธรรมชาติ โดยเศษกิ่งไม้ใบไม้จากการย่อยสามารถนำไปคลุมหน้าดินรักษาความชื้น และเพิ่มสารอาหารให้กับดิน

๒.๓ มีกติกาในระดับพื้นที่ร่วมกับประชาชนในการลดการเผาเศษกิ่งไม้ใบไม้ รวมทั้งส่งเสริมนโยบายการลดการเผา เช่น จัดทำสถานีใบไม้ กิ่งไม้ใบไม้แลกเงิน/ปุ๋ย

๒.๔ ประชาสัมพันธ์ รมณรงค์ สร้างความเข้าใจกับประชาชนให้งดเผากิ่งไม้ใบไม้ และสร้างการรับรู้ให้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเผา เช่น มลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) รวมทั้ง สอดส่องดูแลให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด

๓ ระดับจังหวัด

๓.๑ พัฒนानวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า ด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน พร้อมจัดการระบบตลาดรองรับ โดยประสานหน่วยงานเอกชนรับซื้อใบไม้ เพื่อทำปุ๋ยหมัก/อาหารสัตว์ต่อไป

๓.๒ บังคับใช้กฎหมายลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม และมีศูนย์บริหารจัดการการเผาของจังหวัดเพื่อร่วมบริหารจัดการและสั่งการ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ ทั้งนี้ สามารถสืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.koratlada.go.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจิตร กิจวิรัตน์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทร. ๐-๔๔๒๔-๕๕๒๐, ๐๙๙-๔๖๓๖๒๔๘

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๖๖๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดนครราชสีมา
รับที่ ๗๔๔๖
วันที่ ๑๓-๓-๖๖
เวลา ๑๕.๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการจัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๑๐๓๘๕ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๔๐๓๒ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๗
๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๔๘๑๖ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๑๔๕๕ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๘
๕. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๑๙๙ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๘
๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๕๐๘ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘
๗. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๔๕๕๘ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย Infographic แนวทางการจัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งแนวทางเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่ต่อไป นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผาให้กับประชาชน จึงได้จัดทำแนวทางการจัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผา ทั้งในระดับครัวเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัด ในการนี้ จึงขอความร่วมมือจังหวัดพิจารณาดำเนินการตามแนวทางฯ พร้อมทั้งแจ้งแนวทางดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ระดับครัวเรือน

๑.๑ กำจัดขยะหมุนเวียนโดยรวบรวมเศษใบไม้บริเวณโคนต้นไม้ สูงประมาณ ๓ - ๕ นิ้ว ฉีดน้ำให้เปียกพอประมาณ เพื่อสร้างปุ๋ยให้กับต้นไม้

๑.๒ ลดปริมาณขยะชีวภาพด้วยการทำปุ๋ยหมักจากใบไม้แบบไม่พลิกกอง โดยจัดทำเสวียนหรือคอกสำหรับใส่ใบไม้แห้ง และอาจเติมจุลินทรีย์ธรรมชาติเพื่อช่วยย่อยสลายให้เกิดเป็นปุ๋ยหมักต่อไป

๑.๓ ต่อยอดนวัตกรรมการจัดการขยะเพื่อลดการเผา โดยนำไปไม่มาใช้ผลิตเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนในชุมชน

๑.๔ คัดแยกขยะมูลฝอย โดยแยกเศษกิ่งไม้ใบไม้จากเศษอาหาร หรือขยะเปียกอื่น ๆ บรรจุใส่ถุง เพื่อให้รถบรรทุกขยะรวบรวม เก็บขน และนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีหรือทำปุ๋ยหมักชีวภาพต่อไป

/๒. ระดับ...

๒. ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ สนับสนุนให้มีสถานที่กลางสำหรับนำเศษกิ่งไม้ใบไม้ไปกำจัดอย่างถูกต้อง หรือจัดให้มีบริการรถจัดเก็บขยะประเภทใบไม้ กิ่งไม้แห้ง หรือเศษวัชพืช เพื่อนำไปจัดการต่อ เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์หรือการแปรรูปเป็นวัสดุอื่น

๒.๒ สนับสนุนเทคโนโลยีในภาคการเกษตรทดแทนการเผา เช่น ใช้เครื่องย่อยกิ่งไม้ใบไม้ ซึ่งช่วยลดมลพิษจากการเผาเศษวัสดุธรรมชาติ โดยเศษกิ่งไม้ใบไม้จากการย่อยสามารถนำไปคลุมหน้าดิน รักษาความชื้น และเพิ่มสารอาหารให้กับดิน

๒.๓ มีกติกาในระดับพื้นที่ร่วมกับประชาชนในการลดการเผาเศษกิ่งไม้ใบไม้ รวมทั้งส่งเสริมนโยบายการลดการเผา เช่น จัดทำสถานีใบไม้ กิ่งไม้ใบไม้แลกเงิน/ปุ๋ย

๒.๔ ประชาสัมพันธ์ ณรงค์ สร้างความเข้าใจกับประชาชนให้งดเผากิ่งไม้ใบไม้ และสร้างการรับรู้ให้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเผา เช่น มลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 รวมทั้ง สอดส่องดูแลให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด

๓. ระดับจังหวัด

๓.๑ พัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า ด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน พร้อมจัดการระบบตลาดรองรับ โดยประสานหน่วยงานเอกชนรับซื้อใบไม้ เพื่อทำปุ๋ยหมัก/อาหารสัตว์ต่อไป

๓.๒ บังคับใช้กฎหมายลงโทษผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม และมีศูนย์บริหารจัดการจัดการเผาของจังหวัดเพื่อร่วมบริหารจัดการและสั่งการ (10๓๙13)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โสภะศิริโชค)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

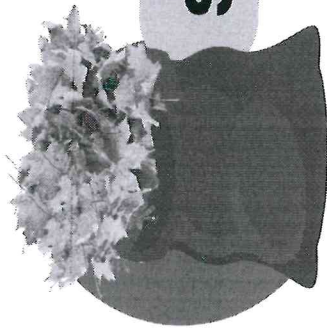
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๔๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

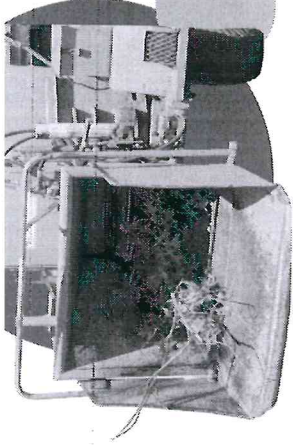
แนวทางการจัดการ ขยะเศษใบไม้กิ่งไม้ เพื่อลดการเผา

ระดับครัวเรือน

- **กำจัดขยะหมุนเวียน** โดยรวบรวมเศษใบไม้บริเวณโคนต้นไม้สูงประมาณ 3 - 5 นิ้ว จัดทำให้เปื่อยกพอประมาณ เพื่อสร้างปุ๋ยให้กับต้นไม้
- ลดปริมาณขยะชีวภาพด้วยการทำปุ๋ยหมักจากใบไม้แบบไม่พลิกกอง โดยจัดทำ**เสวียนหรือคอกสำหรับใส่ใบไม้แห้ง** และอาจเติมจุลินทรีย์ธรรมชาติเพื่อช่วยย่อยสลายให้เกิดเป็นปุ๋ยหมักต่อไป
- **ต่อยอดนวัตกรรม**การจัดการขยะเพื่อลดการเผา โดยนำใบไม้มาใช้ผลิตเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนในชุมชน
- **คัดแยกเศษกิ่งใบไม้**ไม่จากเศษขยะรวม เก็บขน และนำไปกำจัดใส่ถุง เพื่อให้รถบรรทุกขยะรวบรวม เก็บขน และนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีหรือทำปุ๋ยหมักชีวภาพต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ระดับ อปท.

- **สนับสนุนให้มีสถานที่กลางสำหรับนำเศษกิ่งไม้ใบไม้ไปกำจัดอย่างถูกต้อง** หรือจัดให้มีบริการรถจัดเก็บขยะประเภทใบไม้ กิ่งไม้แห้ง หรือเศษวัชพืช เพื่อนำไปจัดการต่อ เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์หรือการแปรรูปเป็นวัสดุอื่น
- **สนับสนุนเทคโนโลยี**ในภาคการเกษตรทดแทนการเผา เช่น ใช้เครื่องย่อยกิ่งไม้ใบไม้
- **มีกติกาในระดับพื้นที่ร่วมกับประชาชน**ในการลดการเผาสะกิ้งไม้ใบไม้ รวมทั้ง ส่งเสริมนโยบายการลดการเผา เช่น จัดทำสถานีใบไม้ กิ่งไม้ใบไม้ไม่แลกเงิน/ปุ๋ย
- **ประชาสัมพันธ์ ырณรงค์ สร้างความเข้าใจ**กับประชาชนในหังดเผากิ่งไม้ใบไม้ และสร้างการรับรู้ให้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเผา รวมทั้งสอดส่องดูแลให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด

ระดับจังหวัด

- **พัฒนานวัตกรรม**เพื่อเพิ่มมูลค่าด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน พร้อมจัดการระบบตลาดรองรับ โดย**ประสานหน่วยงานเอกชนรับซื้อ**ใบไม้ เพื่อทำปุ๋ยหมัก/อาหารสัตว์ต่อไป
- **บังคับใช้กฎหมายลงโทษผู้กระทำผิด**ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม และมีศูนย์บริหารจัดการเผาของจังหวัดเพื่อร่วมบริหารจัดการและสั่งการ

